

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ע"מ 51773-01-15
ע"מ 8110-02-16

המערערת

ל' ש' ע"י ב"כ עוה"ד מרדכי גורפיין, תמיר פורר וירון רוסמן

נגד

המשיב

פקיד שומה אשקלון
ע"י ב"כ עו"ד ערן סירוטה – פמד"א

פסק דין

- 1
- 2 1. זהו פסק דין בשני ערעורים על צווים שהוציא המשיב למערערת לשנות המס 2010-2009
- 3 ולשנות המס 2012-2011, שבמסגרתם קבע את הכנסתה החייבת של המערערת לאותן שנים,
- 4 על פי מיטב השפיטה, והטיל עליה קנסות גירעון. הוחלט לדחות את הערעור, ולהלן הנימוקים.
- 5
- 6 2. המערערת הוכרה ע"י המל"ל כלוקה בנכות רפואית צמיתה בשיעור של 97%. הקביעה מיום
- 7 18.1.11 חלה רטרואקטיבית מיום 22.8.10 (נספחים כד-כו לתצהיר עדת המשיב, רו"ח שביט).
- 8
- 9 בדוחות שהגישה המערערת לשנות המס שבנדון, היא הצהירה על הכנסות ממשכורות
- 10 ששולמו לה בגין עבודתה לכאורה בחברה (להלן: "החברה"), המפעילה תחנת דלק בעיר
- 11 אשדוד (להלן: "התחנה" או "תחנת הדלק"). בעל המניות היחיד בחברה הוא אחיה של
- 12 המערערת, ואביה של המערערת משמש מנכ"ל החברה.
- 13
- 14 **ההכנסות עליהן דיווחה המערערת בשנים אלה, היו: לשנת 2009 – 857,098 ₪; לשנת 2010**
- 15 **– 594,943 ₪; לשנת 2011 – 623,821 ₪; ולשנת 2012 – 546,758 ₪.**
- 16 המערערת תבעה פטור ממס על ההכנסות ממשכורת לפי הוראת סעיף 9(5)(א) לפקודה.
- 17
- 18 המשיב בחן את העסקתה הנטענת של המערערת בחברה, ואת המידע שהתקבל לגבי
- 19 המערערת מהמוסד לביטוח לאומי (להלן גם: "המל"ל"). עוד בחן את ההתנהלות של אבי
- 20 המערערת ביחס לכספי המשכורת שהופקדו בחשבון הבנק של המערערת. נוכח הנתונים שעלו
- 21 במסגרת הבדיקות האמורות, קבע המשיב, כי המערערת לא עבדה בפועל בחברה, ולא הפיקה
- 22 ממנה הכנסות מיגיעה אישית. לפיכך, קבע המשיב, כי המערערת אינה זכאית לפטור ממס
- 23 הקבוע בסעיף 9(5)(א) לפקודה. המשיב קבע כי בכל אחת מהשנים 2010-2012, שבהן קיבלה
- 24 המערערת הכנסה ממשכורת, שעליה דיווחה, וכן גמלת נכות כללית, שעליה לא דיווחה,
- 25 זכאית המערערת לפטור הקבוע בסעיף 9(5)(ב) לפקודה, עד לתקרה הקבועה בסעיף בלבד.
- 26 עודף ההכנסה מעל תקרת הפטור חוייב כהכנסה פירונית שמקורה בסעיף 2(1) לפקודה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1 בשיעורי מס רגילים על פי סעיף 121(א) לפקודה. לגבי שנת 2009 קבע המשיב, כי יש למסות
2 הכנסה שקיבלה המערערת מפוליסה לביטוח חיים בגין ביטוח אובדן כושר עבודה, שעליה לא
3 דיווחה, וכי כל ההכנסה ממשכורת חייבת כהכנסה פירותית בשיעור מס שולי, על פי סעיף
4 121(א) לפקודה.
5
6 מכאן הערעורים.
7
8 **לטענת המערערת**, טעה המשיב כאשר קבע, כי היא לא עבדה בחברה כלל, חרף ראיות
9 לעבודתה בחברה בתקופה הרלוונטית לערעורים, כעובדת מן המניין, אשר עסקה בעיקר
10 בשיווק ובקידום מכירות של תחנת הדלק, ובפיתוח המקרקעין שבבעלות החברה. נטען, כי
11 חרף הפגמות שמהן סובלת המערערת, לא נשללה מסוגלותה לעבוד בעבודת שיווק שעיקרה
12 תקשורת ועריכת פגישות, עבודה המבוססת בעיקר על אמון אישי ועל קשריה של המערערת.
13 יתרה מכך, המערערת טענה, כי המשיב הכיר בעבודתה בחברה בשנים קודמות (2005-2008),
14 בכך שקיבל את שומותיה העצמיות לאותן שנים, ולא חלק על גובה המשכורות ששולמו לה.
15 כן טענה, בסיכומיה, כי המשיב מנוע לטעון כי נכה שאיבד את כושר ההשתכרות שלו
16 לצמיתות, אינו יכול להיות בעל הכנסה מיגיעה אישית, אם לא הודיע על כך מראש לנישום.
17 מטעם המערערת העידו: המערערת, שלושה עובדים בתחנת הדלק, ושני לקוחות עסקיים של
18 תחנת הדלק.
19
20 יצויין כי לאחר שמיעת הראיות ולפני ישיבת הסיכומים, התקיים דיון בנוכחות באי כח
21 הצדדים, שבמסגרתו העלה בית המשפט הצעת פשרה מפורטת שפורטה בפרוטוקול אותו דיון,
22 לרבות פירוט השיקולים בבסיס אותה הצעה, אשר התייחסה בין היתר לראיות הצדדים, ובין
23 היתר, להימנעות המערערת מלהעיד במסגרת הדיון בערעורים, את אחיה – בעל המניות
24 בחברה, ואת אביה – מנכ"ל החברה. משלא הגיעו הצדדים לפשרה מוסכמת, הגישה
25 המערערת, בקשה להגשת ראיות נוספות. בקשה זו נדחתה בהחלטה מיום 30.4.18, וזאת, בין
26 היתר, מחמת העדר מניעה להעדת בני משפחתה של המערערת בשלב שמיעת הראיות, כאשר
27 הרלוונטיות שלהם לערעורים, היתה ברורה עוד בשלבים המוקדמים של ההתדיינות.
28
29 **לטענת המשיב**, תכלית הפטור המוקנה לנכה, היא עידוד בעלי מוגבלויות להשתלב בשוק
30 העבודה, ולהתפרנס באופן עצמאי תחת הסתמכות מוחלטת על קצבאות. עם זאת, דורשת
31 הפקודה בבירור, כי ההכנסה תנבע מיגיעה אישית. על המבקש להיכנס לגדרו של הפטור,
32 מוטל הנטל להוכיח ולשכנע, בדבר יגיעתו בהשגת ההכנסה, במלואה. במקרה דנא, סבור
33 המשיב, לא הרימה המערערת, את הנטל להוכיח, כי אכן הועסקה בחברה בשנות המס,
34 והפיקה הכנסה מיגיעה אישית. מכלול הראיות שהוצגו מוכיח, לדעת המשיב, כי המערערת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1 לא התייגעה בעבור השכר ששולם לה, וגם אם נכחה בתחנת הדלק, ואפילו הייתה לה תרומה
2 כלשהי לפעילות החברה, הרי שזו הייתה שולית וחסרת כל פרופורציה לשכר ששולם לה,
3 ולפיכך הסכומים שקיבלה מן החברה, לא שולמו לה בגין עבודתה בחברה, והדבר נבע, מהיות
4 החברה חברה משפחתית, אשר נוהלה על ידי אביה.
5
6 עוד נטען כי במצב דברים שבו המערערת הצהירה לצורך קבלת הפטור כי היא אינה מסוגלת
7 לעבוד, ובמצב דברים שבו שולמה לה גמלת נכות כללית, בגין אובדן כושר ההשתכרות, חל
8 השתק שיפוטי, שכן המערערת מנועה מלטעון כלפי המדינה, דבר והיפוכו. גם התנהלות
9 המערערת מול המוסד לביטוח לאומי, ותוצאות החקירה שנערכה בעניינה בעקבות תביעתה
10 לדמי פגיעה בעקבות תאונת עבודה, מוכיחים, לסברת המשיב, כי המערערת לא עבדה בחברה
11 ולא הפיקה ממנה הכנסה מיגיעה אישית בשנות המס.
12
13 המשיב הוסיף, כי המערערת לא שיתפה פעולה בשלב עריכת השומה, ולא המציאה
14 אסמכתאות או ראיות משכנעות ואובייקטיביות, לתמיכה בהצהרותיה שלפיהן עבדה בחברה
15 והפיקה ממנה הכנסה מיגיעה אישית.
16
17 מטעם המשיב העידה רו"ח מירי שביט, כיום ממונה-מפקחת ראשית בחטיבת השומה
18 בהנהלת רשות המסים, אשר דנה בהשגה שהגישה המערערת לשומות לשנות המס 2009 -
19 2010, והוציאה שומות לפי מיטב השפיטה לשנים 2011-2012.
20
21 5. סעיף 9 לפקודה מפרט סוגי נישומים והכנסות הזכאים לפטור ממס. ס"ק 5 קובע פטור ממס
22 הכנסה מיגיעה אישית של נכה כדלקמן:
23 **"(א) הכנסה מיגיעתם האישית של ... נכה שנקבעה לו נכות של 100%, או נכות של**
24 **90% לפחות ... , כמפורט להלן: (1) נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר**
25 **– הכנסה עד לסכום של 501,500 שקלים חדשים ...**
26 **(ב) היתה ההכנסה מיגיעה אישית של ... נכה כאמור נמוכה מ-85,200 לירות או שלא**
27 **היתה לו הכנסה כאמור, תהיה פטורה ממס גם הכנסתו שלא מיגיעה אישית, עד**
28 **לסכום כולל של 85,200 לירות. ואולם אם היתה לו הכנסה מריבית המשולמת מכספים**
29 **שהופקדו בביקדון, בתכנית חיסכון או בקופת גמל, אשר מקורם בפיצויים או בכספי**
30 **ביטוח שקיבל היחיד בשל פגיעת גוף - עד לסכום כולל של 212,040 שקלים חדשים או**
31 **סכום גבוה יותר שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת".**
32

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1 תקרת הפטור על הכנסה של נכה מיגיעה אישית, מושא ס"ק 9(5)(א), גבוהה באופן משמעותי,
2 מתקרת הפטור המוענק בגין הכנסה של נכה, שאינה נובעת מיגיעה אישית, הנופלת לגדרו של
3 סעיף 9(5)(ב), שהוא סעיף שיורי.
4
5 כאמור, תכלית הפטור המוגבר הניתן על הכנסה מיגיעה אישית, הינה עידוד עיוורים ונכים
6 להשתלב בשוק העבודה, תחת הסתמכות מוחלטת על קצבאות. לעניין זה נפסק: "דומה, כי
7 בבסיס הפטור המוקנה לנכה או לעיור כאמור בסעיף 9(5), מצויים שלושת הטעמים גם יחד,
8 בראש וראשונה הטעם החברתי, אך גם העידוד והייחוד. ברי כי יש אך לעודד ולשבח אנשים
9 בעלי מוגבלויות הפועלים בשוק העבודה חרף מוגבלותם, ויפה עשה המחוקק בקבעו את
10 הפטור. הפטור מושתת על מדיניות חברתית המבקשת לתמוך בנישומים שאיבדו על פני
11 הדברים את כושר הכנסתם, ולסייע להם להמשיך בפעילות ... בין היתר, מבקשת הוראה זו
12 להקל עליהם את נטל המס, נוכח עמידתם בהוצאות שונות עקב מחלתם, וזאת כדי לאפשר
13 להם להשתלב בשוק העבודה ... המחוקק ביקש איפוא לתמרץ את מי שאיבדו את כושר
14 הכנסתם לשקם את חייהם, הן לטובת החברה והן לטובתם שלהם: שיקומם ותחושת הערך
15 העצמי... טעם אחרון זה מתיישב עם דרישתה הברורה של הפקודה העומדת בלב הפטור, כי
16 ההכנסה תנבע מיגיעה אישית: זו כשמה כן היא - תוצר של "עמל, מאמץ, עבודה קשה" של
17 מבקש הפטור... " (ע"א 4107/09 בן עוז נ' פקיד שומה חיפה (10.8.11) בפסקאות כ-כא).
18
19 כדי ליהנות מהפטור על הכנסה מיגיעה אישית, "צריך הנישום להראות יגיעה אישית משלו,
20 דהיינו פעילות אינדיווידואלית של ממש, שהביאה לצמיחת ההכנסה" (ע"א 631/79 אידר נ'
21 פקיד שומה ירושלים פ"ד לו(2)223 (16.3.1982)). לעניין זה, רובצים נטלי הראיה וההוכחה על
22 כתפי הנישום, כאשר עליו לעמוד במבחן כפול – להוכיח, הן את עצם היגיעה האישית, והן את
23 היקף ההכנסה הנובעת מהיגיעה האישית (ע"א 833/87 יורשי המנוח טבר רגא עודה ז"ל נ'
24 פקיד שומה נצרת, פ"ד מד(3) 579, 586-588 (1990)).
25
26 זאת, מעבר לכלל שלפיו: "כל הטוען לפטור ממס, עליו הראיה להראות כי הוא בא בתחומי
27 הוראת הפטור..." (ע"א 852/86 פקיד שומה ירושלים נ' מ.ל.ל. חיפה עיבוד נתונים
28 אלקטרוניים בע"מ, פ"ד מג(1) 686, 689 (1989)).
29
30 6. כפי שיפורט להלן, סבורני, כי המערערת לא הרימה את הנטל להוכיח, כי הכנסתה המדווחת
31 ממשכורת היא הכנסה הנובעת מיגיעה אישית, וכי על כן היא זכאית לפטור.
32
33 מלבד המערערת שהינה בעלת דין, העידו על עבודתה בחברה מספר עדים, אשר כולם מכרים
34 של משפחתה, או עובדים ותיקים בחברה, ונראה כי סברת המשיב שלפיה עדים אלה מעוניינים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1 בטובתה של המערערת, אינה מופרכת. העד מר משה טטראשוילי עובד כשכיר בתחנת הדלק
2 עוד משנת 1993; העד מר פנחס כהן עובד כשכיר בתחנת הדלק עוד משנת 2000; העדה גבי ידידה
3 ממך עבדה בתחנת הדלק כעשרים שנה; העד מר אברהם וולפסון מכיר את המערערת מילדותה,
4 והוא חבר ילדות של בעלה ומכיר את משפחתה (עמ' 15 לפרוטוקול), העד מר יוסי כהן מכיר את
5 המערערת מילדות, ואף שכר משרד במבנה של תחנת הדלק (עמ' 9, 11 לפרוטוקול), והעדה גבי
6 שלומית בן ישי עבדה בתחנת הדלק החל משנת 2001, וראתה בהורי המערערת כהוריה שלה
7 (עמ' 34 לפרוטוקול).
- 8
- 9 גרסאות עדים אלה לא תמכו במלוא גרסתה של המערערת, ולעתים נראו גרסאותיהם מוטות
10 לטובת המערערת יותר מגרסת המערערת עצמה. כך, עדותה של העובדת ידידה ממך, שהעידה
11 כי המערערת הקפידה להגיע כל יום לעבודה, אף שהמערערת עצמה אישרה, כי לעתים נעדרה
12 מהעבודה; או עדותה של גבי ממך, כי המערערת המשיכה לעבוד עד שנת 2015, אף שהמערערת
13 הפסיקה לעבוד בשנת 2012 (עמ' 19 לפרוטוקול). ועוד – העד מר פנחס כהן העיד, כי המערערת
14 תמיד עבדה, לפי הצורך, במשרה מלאה, רצוף, כל יום, ונעדרה מהעבודה רק כשהייתה בפגישות
15 (עמ' 22 לפרוטוקול), אף שאין עולה כך מגרסת המערערת, ומנתוני השכר שלה; או מעדותה של
16 העובדת בן ישי, על כך שהיו תקופות שהמערערת נעדרה ליותר מכמה ימים, ואף לחודשים
17 מספר (עמ' 35 לפרוטוקול).
- 18
- 19 דווקא בשאלות החשובות, כיצד נקבע שכרה של המערערת, והאם הוא מבוסס על יגיעתה
20 האישית, נמנעה המערערת מהצגת ראיות חיוניות, והימנעות זו יש לזקוף לחובתה במאזן
21 הראיות – החברה הייתה בשנים הרלוונטיות בבעלות מלאה של אחיה של המערערת, ונוהלה
22 על ידי אביה של המערערת, אשר נחשב בעיני כל "בעל הבית". האב והאח, הם שקיבלו החלטות
23 ניהוליות בחברה, לרבות בענייני שכר (ראו עדותו של העובד פנחס כהן בעמ' 21 ועדותו של
24 העובד משה טטראשוילי בעמ' 29). גם המערערת העידה, כי אביה הוא שקבע את שכרה
25 בחברה, וכי היא אינה יודעת מה היו שיקוליו (עמ' 46-47). על אף האמור, המערערת לא העידה
26 את האב או את האח, על מנת שיוכלו לשפוך אור על האופן שבו נקבע שכרה, ועל הקשר בינו
27 ובין יגיעתה האישית הנטענת, הגם שאביה הגיע עמה לבית המשפט במועד קיום ישיבת
28 ההוכחות הראשונה (עמ' 47, שי 6-10; עמ' 51, שי 14-1).
- 29
- 30 המערערת גם לא הרימה לסברתי, את הנטל להוכחת הקשר בין יגיעתה האישית הנטענת ובין
31 השכר ששולם לה. הוצגו מעט ראיות לגבי עבודתה בחברה, ואין בהן כדי להעיד על היקף עבודה
32 משמעותי, כפי שעוד יפורט להלן.
- 33

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1 מעדות המערערת עולה, כי השלימה 11 שנות לימוד בתיכון, ושלוש שנות לימודי תעודה של
2 תרפיה באומנויות (עמ' 39, ש' 20 לפרוטוקול).
3
4 המערערת העידה, כי היא עבדה בחברה החל משנת 2004 – למעט התקופה שמתחילת שנת 2007
5 ועד דצמבר 2008, שבה היא לא עבדה עקב מצבה הרפואי, וגם לא שולם לה שכר בתקופה זו
6 (סעיף 1 לתצהיר המערערת). בשנת 2012, נתגלעו מחלוקות קשות שגרמו חוסר אמון בינה לבין
7 החברה, והובילו לפיטוריה. המערערת תבעה את החברה בגין אי תשלום פיצויי פיטורין. תביעה
8 זו הסתיימה בפשרה (סעיף 12 לתצהיר המערערת). לטענת המערערת, בשל מצבה הבריאותי
9 והגדרת תפקידה כמשרת אמון, היא לא נדרש לעבוד בשעות קבועות. אולם, היא הייתה בקשר
10 טלפוני עם מר פנחס כהן, עם אביה ועם אחיה, ועם עובדים נוספים, ככל שנדרש (סעיף 8
11 לתצהיר המערערת). אין בידיה פירוט של שעות העבודה מידי חודש (עמ' 47-48). המערערת
12 העידה, כי "צריך להיות איפשהו" חוזה העסקה שלה, אולם לא הציגה אותו בפני בית המשפט,
13 ולא היה בפיה הסבר למחדלה זה (עמ' 48-49).
14
15 לטענת המערערת, במהלך חלק מתקופת עבודתה בחברה, הוקצה לה משרד במבנה תחנת
16 הדלק, וביתרת התקופה ערכה פגישות עם לקוחות, בחנות "מנטה" שבתחנת הדלק או במשרדי
17 הלקוחות (סעיף 7 לתצהיר המערערת). לעומת זאת, אבי המערערת מסר במל"ל, בהודעתו מיום
18 24.2.11, אשר נגבתה במסגרת תביעתה של המערערת לדמי פגיעה, כי המערערת עבדה
19 מהמשרד שלו (נספח כח לתצהיר רו"ח שביט, ש' 10-11). המערערת מסרה בהודעתה למל"ל
20 אשר אף היא נגבתה ביום 24.2.11, כי יש לה עמדת מחשב ליד משרד האב (נספח כז לתצהיר
21 רו"ח שביט).
22
23 עדי המערערת לא פירטו, לאילו שנים התייחסו בתצהיריהם, לגבי עבודתם המשותפת עם
24 המערערת, ואף לא ידעו להשיב על כך, בחקירותיהם בבית המשפט (הלקוח יוסי כהן בעמ' 9-
25 8; העובד פנחס כהן בעמ' 21, אף שהוא עבד יחד עם המערערת). חלקם העידו, כי מדובר בשנים
26 אחרות מהשנים הרלוונטיות לשומות, ומסרו גרסאות שלא עלו בקנה אחד עם גרסת המערערת
27 שלפיה החלה לעסוק בשימור לקוחות רק לאחר ששבה לעבודה בשנת 2009. כך, עדותה של
28 העובדת ידידה ממך: "אולי 2002", בעמ' 17, ש' 12; ועדותו של העובד טטראשוילי: "אולי
29 משנת 2002 או 2003 ... עד 2010 או 2010", בעמ' 28, ש' 25-27; ובהמשך לגבי גיוס הלקוחות:
30 "מהתחלה, איך שהיא הגיעה לחברה. בסביבות 2002", בעמ' 32, ש' 25. חוסר הידיעה של
31 העובדים או של הלקוחות מתי עבדה המערערת בחברה, עשוי להתיישב עם טענת המשיב, כי
32 נוכחותה של המערערת בחברה היתה שולית ולא משמעותית.
33

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1 לטענת המערערת, עבודתה בחברה "התנהלה בשלבים": בשלב הראשון היא למדה ממר
2 פנחס כהן, מנהל התחנה, עבודות בסיסיות כגון טלפונים ועבודות מזכירות. בשלב השני היא
3 עבדה יחד עם הכלכלן מנר, ובמשך שנה, ניסו הם ליזום הקמה של בית אבות ותחנת דלק נוספת
4 על מגרשים באשדוד שבבעלות החברה. לאחר מכן עבדה בתחום שימור וגיוס לקוחות (סעיף 6
5 לתצהיר המערערת). המערערת לא פירטה את התקופות שבהן מדובר.
6
7 לעומת זאת, אבי המערערת מסר במל"ל, כי המערערת משמשת עוזרת אישית שלו ועושה כל
8 שנדרש בתחנה מבחינת פיקוח (נספח כח לתצהיר גבי שביט, ש' 4-5). האב לא הזכיר כלל עבודה
9 בתחום גיוס ושימור לקוחות או יזמות בנייה, כפי שטענה המערערת.
10
11 גם המערערת טענה בהודעה שנגבתה ממנה במל"ל בשנת 2011, כי היא עוזרת לאביה ועושה כל
12 מה שהוא מבקש, לרבות בתיאום פגישות, ועוזרת לו ביעוץ, ובהמשך פירטה פעילויות נוספות
13 שבתחום אחריותה, ובהן עריכת חקר שוק וחיפוש לקוחות. המערערת התבקשה במסגרת
14 הודעתה האמורה במל"ל, לפרט את פעילותה הנטענת, אך מסרה פרטי אדם אחד בלבד שעמו
15 עמדה בקשר בעניין ייזום פרויקט דיור מוגן, ולדבריה נזקקה לעיין ביומנה, על מנת לאתר שמות
16 נוספים (נספח כז לתצהיר רו"ח שביט; המערערת הזכירה את קיומו של יומן הפגישות גם
17 במהלך הביקורת שנערכה בתחנה במאי 2011 (נספח ז לתצהיר גבי שביט)). לא למותר לציין כי
18 יומן זה לא הוצג בבית המשפט, על מנת לתמוך בטענות המערערת ולבסס את גרסתה.
19
20 המערערת לא הגישה כל ראיה נוספת לתמיכה בגרסתה באשר לעבודה שביצעה בכל הקשור
21 למיזם הבנייה. המערערת לא העידה לעניין זה את הכלכלן שעמו לטענתה עבדה, ולא הגישה
22 כל מסמכים הקשורים לפעולתה בתחום, אף שהייתה מעורבת בהגשת תכניות (ר גם דבריה
23 במהלך הביקורת שביצע המשיב בתחנה במאי 2011, נספח ז לתצהיר רו"ח שביט). עדותה לעניין
24 זה נותרת אפוא כעדות יחידה של בעל דין.
25
26 המערערת צירפה אסופת מסמכים שעליהם היא חתמה במסגרת תפקידה הנטען, בגיוס
27 ובשימור לקוחות (נספח ז לתצהיר המערערת). מדובר במסמכים נושאי תאריכים מהשנים
28 2010-2012. מקצתם מסמכי התקשרות לגבי לקוחות שלא העידו, כאשר לא הובהר מה היה
29 חלקה של המערערת בקידום התקשרויות אלו. עוד הוגשו מסמכים, הכוללים הנחיות לגבי
30 לקוחות מסוימים, חתומים בחותמת המערערת, הכוללת את התואר "סמנכ"ל".
31
32 מיעוט המסמכים שצורפו מדגיש את החסר. אילו עבדה המערערת בתפקידה הנטען במשך
33 תקופה ארוכה, סביר להניח שהיו בידי החברה מסמכים נוספים שנערכו במסגרת
34 התפקיד, כגון: תכתובות, הסכמים ועוד. הדברים אמורים ביתר שאת, נוכח קשיים מסויימים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1 מהם סובלת המערערת, לרבות פגיעה בזיכרון, וקשיי קשב וריכוז, אשר בגינם סביר היה לצפות,
2 כי תעזר במסמכים כתובים ולא תסמוך רק על זכרונה, בעבודתה מול לקוחות החברה.
3 דווקא לגבי לקוחות התחנה שלגביהם נטען כי גויסו על ידי המערערת ושהעידו מטעמה: מר
4 יוסי כהן ומר אברהם וולפסון, לא הוצגו כל מסמכי התקשרות, והעדים העידו כי לא נערכו עמם
5 הסכמים בכתב.
6
7 חרף הנטען בסיכומי המערערת, בדבר היקף מכירות גדול שלו תרמה המערערת – לדברי בא
8 כוחה: **"התחנה הזאת מכרה 2 מיליון ליטר בחודש, מישהו עשה עבודה והביא את הלקוחות**
9 **לתחנה הזאת"** (עמ' 77 לפרוטוקול ש' 8-9), לא הובאו ראיות כדי ללמד, כמה לקוחות גייסה
10 או שימרה המערערת, ומה היתה תרומתה להכנסות התחנה.
11
12 הוכח, כי איש לא החליף את המערערת בתקופות שבהן היא נעדרה אף שמדובר בתקופות
13 ארוכות, ואיש לא מילא את תפקידה גם לאחר שעזבה (עדותה של שלומית בן ישי בעמ' 34-35,
14 עמ' 36, ש' 22-26), גם עובדות אלה, קשה ליישב עם גרסת המערערת באשר להיקף פעילותה.
15
16 7. אשר למצבה הרפואי והתפקודי של המערערת ויכולת ההשתכרות שלה - המערערת העידה, כי
17 נקבעה לה נכות לצמיתות בגין מספר בעיות רפואיות אשר גורמות בין היתר, לחוסר תחושה
18 בצד ימין של גופה, ולקשיי זיכרון – לדבריה: **"יש אירועים שאני צריכה שיזכירו לי אותם ואז**
19 **לפעמים הם מעוררים את זכרוני מחדש ולפעמים לא"** (סעיף 3 לתצהיר המערערת). למצבה
20 הרפואי היו גם השלכות נפשיות.
21
22 באוגוסט 2008 פירטה המערערת, במסגרת בקשתה לקבלת פטור ממס הכנסה, את הליקויים
23 שמהם סבלה אז: **"1. בשנת 2001 עברתי אירוע מוח כתוצאה ממנו: (1 שיתוק (2 סחרחורת (3**
24 **קשיים בדיבור (4 טשטוש בראיה (5 חוסר יציבות (6 הפרעות קשב וריכוז (7 אובדן זיכרון (8**
25 **ירידה בשמיעה וצלצולים באוזניים (9 אובדן הכרה לעתים קרובות. 2. מאז שנת 2000 יתר לחץ**
26 **דם עם לב מוגדל, תעוקת חזה, דפיקות לב חזקות. חשד ל OSA. (3 תסמונת ADAM STOKES.**
27 **(4 בעיות בבלוטת התריס (5 יתר שומנים בדם (6 ... (7 משנת 2001 עייפות יום קשה מאוד.**
28 **(8... משנת 2001 בעיות נפשיות. נמצאת בטיפול פסיכיאטרי"** (נספח יד לתצהיר רו"ח שביט).
29
30 המערערת עצמה צירפה לתצהירה חוות דעת של ד"ר טמיר גפן, מומחה ברפואה תעסוקתית,
31 מיום 7.1.08, אשר ציין בין היתר כי **"מבחינה קוגניטיבית סובלת מפגיעה בזיכרון ובריכוז,**
32 **אינה זוכרת מספרים, תאריכים, טלפונים. בנוסף לכך, ישנו בלבול בענייני כספים ושגיאות**
33 **כתיב קשות. על רקע מחלתה הבסיסית פיתחה דיכאון תגובתי הכולל האטה פסיכומוטורית**
34 **ועייפות כללית. מבחינת התפקוד בבית, מדווחת על תפקוד מצומצם למדי ושימוש רב בעזרת**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1 הזולת. ללא ספק, מדובר באשה שלמרות גילה הצעיר איבדה את כשירותה לעבוד ולהתפרנס
2 ויש לראותה כמי שאיבדה לחלוטין מכושרה לעבוד לצמיתות... שיעור נכותה המשוכלל 84%
3 (נספח ב לתצהיר המערערת).

4
5 לתצהיר רו"ח שביט צורפו מסמכים רפואיים רבים של המערערת שנערכו בשנות המס
6 הרלוונטיות, המציגים את הליקויים מהם סבלה באותה תקופה. יצויין ויודגש, כי המערערת
7 העידה, כי אכן סבלה מכל הבעיות הרפואיות שעליהן התלוננה, וכל הדיווחים שמסרו לרופאים
8 שבדקו אותה היו נכונים (עמ' 37, ש' 21-26).

9
10 בין היתר, צורפו אישורים לעניין מצבה הנוירולוגי של המערערת, משנת 2009, המתעדים
11 ליקויים בתפקודי הקשב והריכוז, הזיכרון ויכולת החישוב, סחרחורות, אי יציבות בהליכה
12 ועוד. בגין ליקויים אלה המליצו רופאים מומחים על קביעת נכות בשיעורים גבוהים (נספחים
13 י"ב ו"ג לתצהיר רו"ח שביט). בחודש נובמבר 2009 נקבעה על ידי רופא המל"ל נכות נוירולוגית
14 בשיעור של 30% (נספח כא לתצהיר רו"ח שביט).

15
16 על פי אישור רפואי פסיכיאטרי ממרץ 2009 המערערת סבלה באותה עת "הפרעה דיכאונית
17 ממושכת אשר באה לידי ביטוי בסימנים קליניים מובהקים וקבועים שאין בהם הפסקות,
18 המגבילים את התאמתה הסוציאלית ואת כושר עבודתה באופן ניכר". בגין הפרעה זו העריך
19 המומחה אשר ערך את האישור, את נכותה הפסיכיאטרית של המערערת, בשיעור של 50%.
20 באותו מסמך ציין הפסיכיאטר, כי המערערת "אינה עובדת" (נספח ט"ו לתצהיר רו"ח שביט).
21 בחודש אוקטובר 2010 נקבעה על ידי רופא המל"ל נכות פסיכיאטרית בשיעור של 30% (נספח
22 י"ט לתצהיר רו"ח שביט), זאת לאחר שהמערערת התלוננה, בין היתר, כי "אחרי אירוע מוחי
23 חיי התהפכו והשתנו, לא יכולתי לתפקד, יש לי פגיעה בזיכרון, יש לי חצי גוף שאין בו תחושה.
24 כל המצב הזה הביא אותי לדיכאון. אני לא עושה שום דבר, לא עובדת..." (שם).

25
26 המערערת עומתה בחקירתה, עם הסתירה שבין הדברים שתועדו מפיה במסמך האמור ובין
27 טענתה במסגרת הערעורים, כי עבדה בחברה באותה תקופה, והעידה: " לא עובדת אתה יכול
28 לפרש זאת לא מועסקת ואני יכולה לפרש את זה בדיכאון ... מועסקת מקבלת משכורת ולא
29 עובדת. הסמנטיקה של לא עובדת היא לא פעילה באותה תקופה. ... זה לא, לא מועסקת"
30 (עמ' 42, ש' 14-16).

31
32 הנה כי כן, המערערת עצמה הודתה, כי לפחות בחלק מהתקופה היא קיבלה שכר מבלי שעבדה
33 בפועל בשל מצבה. גם הודאתה זו, מתיישבת עם טענת המשיב, כי המשכורת ששולמה
34 למערערת, שולמה לה מבלי קשר ל"יגיעה אישית" ולשאלה האם עבדה בפועל בחברה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1 מסקנה זו, מתיישבת גם עם דברי המערערת במהלך הביקורת שנערכה מטעם המשיב בתחנת
2 הדלק בחודש מאי 2011 (נספח ז לתצהיר רו"ח שביט), שלפיהם נמצאה באותה עת בחופשת
3 מחלה מזה שלושה חודשים, ולא קיבלה שכר עבודה. יצויין, כי דבריה אלה עומדים בסתירה
4 עם נתוני השכר בחברה (נספח ג לתצהיר רו"ח שביט), מהם עולה, כי שולם למערערת שכר בשנת
5 2011 בגין 11 חודשי עבודה. אפשר, כי המערערת אכן סברה באותה עת כי לא שולם לה שכר,
6 וזאת משום שלא עבדה בפועל.

7
8 יוער, כי למערערת נקבעו נכויות גם בתחומי העיניים, א.א.ג, ואורולוגיה.

9
10 המל"ל קבע, כי למערערת דרגת אי כושר ייציבה בשיעור של 75% מיום 1.1.07, (עמ' 68
11 לפרוטוקול), וביום 18.1.11 נקבעה כאמור, דרגת הנכות של המערערת, על 97% מיום 22.8.10
12 (נספחים כ"ד-כ"ו לתצהיר רו"ח שביט). המערערת הוכרה על ידי המל"ל כמי שאיבדה את כושר
13 ההשתכרות לצמיתות, ובעקבות זאת היא מקבלת, החל משנת 2007, קצבת אובדן כושר עבודה
14 (עמ' 42, ש' 28 ואילך). המערערת הודתה, כי היא לא דיווחה מעולם למל"ל כי מצבה השתנה,
15 כי היא מסוגלת לעבוד, ואף עובדת בפועל מזה שנים. המערערת טענה, כי טעתה שלא עשתה כן,
16 והתחייבה להחזיר את הקצבה שקיבלה שלא כדין למל"ל, ולעדכן את בית המשפט (עמ' 47, ש'
17 15-1; עמ' 39, ש' 6-18), אך עד כה, לא הודיעה כי פעלה כפי שהצהירה שתפעל.

18
19 בשנת 2009 קיבלה המערערת תגמול בגין אובדן כושר עבודה מחברת הביטוח "כלל" (נספח ד
20 לתצהיר רו"ח שביט). המערערת לא הכחישה שקיבלה את הפיצוי, אולם כאשר נשאלה עבור
21 מה קיבלה את הפיצוי, השיבה בתחילה: "לא יודעת. צריך לשאול את חברת כלל על מה הם
22 שילמו לי את הכסף הזה" (עמ' 45, ש' 1) רק בהמשך חקירתה, לאחר שב"כ המשיב תמה על
23 תשובתה האמורה, ועמד על הקושי ליתן אמון בתשובה, הודתה: "מכיוון שאיבדתי את כושר
24 העבודה קיבלתי גמלה חודשית מחברת כלל" (עמ' 45 ש' 5). אכן, עולה קושי לעניין מהימנות
25 תשובתה הראשונה של המערערת בעניין זה.

26
27 8. למערערת שולם שכר חודשי גבוה: בשנת 2009 - 857,098 ₪, עבור 12 חודשי עבודה, בשנת
28 2010 - 594,943 ₪, עבור 8 חודשי עבודה, בשנת 2011 - 623,821 ₪, עבור 11 חודשי עבודה,
29 ובשנת 2012 - 546,758 ₪ עבור 10 חודשי עבודה (נספח ג' לתצהיר רו"ח שביט). השכר הגבוה
30 שולם למערערת מיד עם תחילת עבודתה בחברה (בחודש נובמבר 2008; ראו נספח ג לתצהיר
31 רו"ח שביט), לכאורה, מבלי שתוכיח יכולות כלשהן.

32
33 נתונים אלה, מתיישבים על פני הדברים, עם מסקנת המשיב, כי מדובר בשכר שלא היה
34 מותנה בהישגים כלשהם, ואין מדובר בשכר ששולם בגין יגיעה אישית.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1 אביה של המערערת מסר במל"ל כי משלם למערערת את השכר לפי ראות עיניו: "אני נותן
2 את המשכורת לפי ראות עיני כל עוד זה בחוק היא יכולה לעבוד שעה ביום או שעה בשבוע
3 ע"פ יכולתה אין מגבלה על השכר" (נספח כח לתצהיר גב' שביט). האב לא טען, כי ניתן
4 למערערת שכר גבוה בגין תפוקתה או בגין קשריה המיוחדים שהביאו לקוחות לחברה, כפי
5 שטען ב"כ המערערת בסיכומיו.

6
7 המערערת נשאלה כיצד חושב שכרה מדי חודש, והשיבה: "כנראה על סמך תפוקה ... אצלי
8 אין לי שמץ של מושג. השכר שלי הגיע על ידי אביו" (עמ' 46, ש' 1-5) "... נקבע על ידי אבי,
9 לא יודעת בגלל מה" (עמ' 47, ש' 5).

10
11 יצוין כי המערערת הסבירה בהמשך, את השינויים שחלו בשכרה בשינויים בתפוקתה
12 ובהכנסות שייצרה לתחנה (עמ' 47 ש' 11 ואילך), אך לא הציגה כל ראיה נוספת לתמיכה
13 בטענות אלה. לצורך ההשוואה, מר פנחס כהן, ששימש מנהל התחנה, עבד במשרה מלאה,
14 והמערערת היא שסייעה לו בעבודה, השתכר פחות ממחצית השכר ששולם למערערת. העד
15 לא ידע להסביר את פערי השכר, פרט לכך שזכותו של הבעלים לעשות כן.

16
17 נתונים אלה, תומכים לפחות נסיבתית, בעמדת המשיב.

18
19 לכל האמור לעיל, יש להוסיף כי אבי המערערת, שהיה בעל ייפוי כוח בחשבון הבנק של
20 המערערת, נהג למשוך סכומי כסף גבוהים – עשרות אלפי ₪ בכל פעם, ועד כדי מלוא השכר
21 - מחשבון הבנק של המערערת, בסמוך לאחר הפקדת השכר שהיא קיבלה מהחברה (נספח
22 ט' לתצהיר רו"ח שביט).

23
24 בהודעת המערערת במל"ל, אישרה היא, כי אביה מנהל את חשבונה, ולא היה בפיה הסבר,
25 מדוע משך האב כספים מחשבונה (נספח כ"ז לתצהיר רו"ח שביט, עמ' 3-4). בחקירתה בבית
26 המשפט העידה, כי משך כל תקופת עבודתה, ועקב נכותה, היא הגדירה את אביה כמיופה כוח
27 בחשבון הבנק שלה, על מנת שיוכל למשוך חלק מכספי "העודפים" שהיו בחשבון שלה מעת
28 לעת, לצורך צרכיה השוטפים ולצרכים שונים כראות עיניה. המערערת הוסיפה כי נתנה ייפוי
29 כוח לאביה, מכיוון שהיא לא נוהגת לשאת כרטיסי אשראי או שקים. האב וגם אמה היו
30 מביאים לה כסף או קונים עבודה דברים (עמ' 49). לעומת זאת בהודעת האב במל"ל, הוא
31 נשאל לגבי משיכותיו בחשבון של המערערת, והשיב: "יכול להיות אני נתתי ולקחתי חזרה
32 יש לי זכות חתימה ואני יכול להוציא ולהכניס כל סכום ולעשות שם כפי שנראה לי בחשבון
33 של בתי". (נספח כ"ח לתצהיר רו"ח שביט). גרסתו של האב לגבי משיכת הכספים אינה
34 תואמת את גרסת המערערת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

- 1
2 יתרה מכך - תשובתו של האב: "אני נתתי ולקחתי חזרה", העובדה שהאב לא העיד, הימנעות
3 המערערת מהצגת ראיה כלשהי, מלבד עדותה בעל פה, לכך כי הכספים שנמשכו מחשבונה
4 שימשו לצרכיה שלה, ועצם משיכות כספים בסכומים כה גבוהים על בסיס קבוע, על ידי האב,
5 מתיישבות עם מסקנת המשיב, כי חשבון המערערת שימש אך צינוור לשם משיכת שכר
6 מהחברה בפטור ממס, משיקולי האב והחברה, וכי הכספים שהועברו לחשבון כשכר על ידי
7 החברה, לא היו בפועל שכר עבודה, ולא שולמו בגין יגיעתה האישית של המערערת.
8
9 כאמור, המערערת נמנעה מלהעיד את אביה או את אחיה, בשלב ההוכחות, כדי לסתור
10 מסקנה מסתברת זו, ומחדלה האמור, נזקף לחובתה לעניין זה, במאזן הראיות.
11
12 10. אשר לקבלת השומות העצמיות ביחס לשנות מס קודמות (נספח ג לתצהיר המערערת), הרי
13 ראשית, אין בה לכבול את המשיב אשר רשאי להפעיל את שיקול דעתו בנפרד לגבי כל שנת
14 מס, ומעבר לכך, ניתן לדברים הסבר מניח את הדעת בעדות רו"ח שביט, שלפיה ביחס לשנים
15 קודמות לא היו בידי המשיב הוכחות פוזיטיביות לסתירת השומות העצמיות, בניגוד לשנות
16 המס הנדונות, אשר לגביהן נסתרו השומות על ידי מסמכי המל"ל, מה גם שההשתכרות
17 המדווחת בשנות המס הקודמות היתה נמוכה יותר (עמ' 64 לפרוטוקול).
18
19 11. המערערת לא הרימה אפוא, את הנטל לשכנע כי השכר שבמחלוקת שולם לה בגין יגיעתה
20 האישית בשירות החברה. גם אם הגיעה המערערת מדי פעם לתחנת הדלק, ואף אם ביצעה
21 מטלה זו או אחרת בשירות החברה, הרי שהמערערת לא הוכיחה, כי השכר שהועבר לחשבונה
22 שולם, בגין פעילותה האמורה, שהיקפה ומשכה אף הם לא הוכחו, ומשכך, לא הוכיחה, כי
23 המדובר בהכנסה מיגיעה אישית. זאת מעבר לעובדה כי השכר האמור או חלק הארי שלו,
24 נמשך מחשבונה על ידי אביה, סמוך לאחר הפקדתו, ולא הוכח כי שימש לצרכיה.
25
26 12. לפיכך, נדחים הערעורים. נוכח הסכומים שבמחלוקת והיקף ההתדיינות בפועל, תשלם
27 המערערת למשיב הוצאות משפט בסך 40,000 ₪.
28
29 ניתן היום, ב' אדר א' תשע"ט, 07 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.
30

גד גדעון, שופט

31
32

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ע"מ 51773-01-15

ע"מ 8110-02-16

1

2